

7 клас

**Написання
прийменників
разом, окремо та
через дефіс**

Стрембицька Л.А.

без, у, в, від, для, по, через, при, над, під, до, з, із, як, за

Правопис складних прийменників

*задля
з-під
із-за
поза
щодо*

*протягом
під час
з допомогою
у зв'язку
завдяки
незважаючи на*

Підготувала Сенько В.М.

Повторення про прийменник

1. Яка частина мови називається прийменником?
2. Чи має лексичне значення прийменник? Чи виступає членом речення?
3. Назвіть похідні і непохідні прийменники?
4. Назвіть види прийменників за будовою.

Знайди прийменник у реченні

Сергій їде до магазину.

Разом пишуться

Складні прийменники, утворені сполученням одного або двох (іноді – трьох) прийменників із будь-якою частиною мови:

внаслідок (унаслідок), впродовж (упродовж), навколо, напередодні, наприкінці, щодо.

Складні прийменники, утворені з двох простих прийменників:

задля, заради, навпроти, окрім, поза, поміж, понад, поперед, посеред, проміж.

Через дефіс

пишуться складні прийменники з початковими
з-, із-:

з-за (із-за), з-над, з-перед, з-під (із-під), з-поза, з-поміж, з-понад, з-попід, з-посеред, з-проміж.

Окремо

пишуться прийменникові сполуки
у(в) разі, під кінець, під час, що ж до.

Зверніть увагу!

Потрібно розрізняти похідні прийменники та форми повнозначних слів (з прийменниками та без), від яких вони походять.

Орієнтуватися потрібно на значення:

Україна – чудовий край
(іменник).

Край (прийменник) *села*
вилася річечка.

Навколо (прислівник)
стояла тиша.

Діти гралися навколо
(прийменник) *галявини.*

Де прийменник, де іменник?

Розрізняйте прийменник і префікс

Якщо між прийменником та іменником типу *на горі* можна вставити інше слово, то пишемо окремо:
на високу гору, на гору
Говерлу, у солов'їні ночі, до рідного дому.

Якщо зміст висловлювання не дозволяє це зробити, то маємо префікс, який пишеться разом: *спати уночі, прийти додому, гратися надворі.*

А ви знаєте?

Цікаве про прийменник

Прийменник взаємодіє з усіма непрямыми відмінками (тобто крім називного), наприклад:

з **Р.в.** уживається понад 150 прийменників (*біля, у, в, для, проти, серед та ін.*);

із **Д.в.** поєднуються похідні прийменники (*завдяки, наперекір, назустріч, навперейми, услід і т.і.*);

М.в. без прийменників взагалі не вживається.

Джерела

<https://studfile.net/preview/5679501/page:18/>

<https://zno.if.ua/?p=2716>

Домашнє завдання

Виконати впр.290